

Ενδεικτικά φύλλα εργασίας/ερωτήματα
που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για
διάφορα είδη πηγών.

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΕΣ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Γελοιογραφία από τον κυπριακό τύπο
(Από το βιβλίο Γελοιο-γραφώντας την Ιστορία του Κυπριακού, Χρυσάνθος Χρυσάνθου)

Καταγράψτε τα πρόσωπα/αντικείμενα που βλέπετε στο σκίτσο.

Σημειώστε λέξεις ή φράσεις που χρησιμοποιεί ο σκιτσογράφος για να προσδιορίσει πρόσωπα ή αντικείμενα στο σκίτσο.

Ποια από τα πιο πάνω στοιχεία μοιάζουν να είναι σύμβολα; Ποιο είναι το νόημα του κάθε συμβόλου;

Γελοιογραφία από τον κυπριακό τύπο
(Από το βιβλίο Γελοιο-γραφώντας την Ιστορία του Κυπριακού,
Χρυσάνθος Χρυσάνθου)

Περιγράψτε με λίγα λόγια τη δράση που παρατηρείτε στο σκίτσο.

Έχει σχέση το περιεχόμενο του σκίτσου με πραγματικά ιστορικά γεγονότα/πρόσωπα ή αποτελεί φανταστική σύλληψη;

Ποιο μήνυμα θέλει να μεταφέρει ο σκιτσογράφος;

Γελοιογραφία από τον κυπριακό τύπο
(Από το βιβλίο Γελοιο-γραφώντας την Ιστορία του Κυπριακού,
Χρύσανθος Χρυσάνθου)

Πώς θα ήταν η γελοιογραφία αν την έφτιαχνε ένας άγγλος σκιτσογράφος;

**ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ,
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ
ΠΗΓΕΣ**

Γνωστοί βασιλείς των κυπριακών βασιλείων (Από το βιβλίο Ιστορία της Κύπρου, Από τη Νεολιθική μέχρι και τη Ρωμαϊκή εποχή, για το Λύκειο)

Ποια από τα ονόματα των κυπριακών βασιλείων χρησιμοποιούνται και σήμερα σαν ονομασίες πόλεων ή χωριών; Χρησιμοποιούμε τα υπόλοιπα με κάποιο άλλο τρόπο;

Κοίταξε προσεκτικά τα ονόματα των βασιλιάδων, ποια από αυτά τα ονόματα χρησιμοποιούμε και σήμερα; Πώς τα χρησιμοποιούμε;

Ερωτήματα

Σε ποια βασίλεια έχουμε τους περισσότερους γνωστούς βασιλιάδες; Σύμφωνα και με τις ιστορικές σου γνώσεις γιατί πιστεύεις ότι συμβαίνει αυτό;

Παρατήρησε τα ονόματα των βασιλιάδων των κυπριακών βασιλείων. Τι μπορούμε να πούμε για την καταγωγή των βασιλιάδων; Σύμφωνα με τις ιστορικές σου γνώσεις γιατί συμβαίνει αυτό;

ΤΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΕΚΜΗΡΙΟ

Κομμένα φτερά (1205-1218 μ.Χ.) Αχιλλέας Αιμίλιος (Από το Κυπριακό Ανθολόγιο, Μέρος Β')

Ποιο είναι το ιστορικό πλαίσιο του διηγήματος;

Με ποιους τρόπους προσπαθούσαν οι Φράγκοι, σύμφωνα με τον ηγούμενο του διηγήματος, να πείσουν τους Κυπρίους να εκστρατεύσουν μαζί τους εναντίον των Σαρακηνών;

Σύμφωνα με τις ιστορικές σου γνώσεις, τι μας λένε τα τεκμήρια που έχουμε για τους τρόπους που χρησιμοποιούσαν οι Φράγκοι για να πείσουν τους Κυπρίους;

Ποια γνώμη εκφράζει ο ηγούμενος στο διήγημα για τους Φράγκους και γιατί;

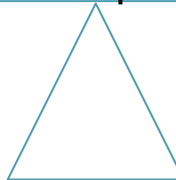
Σύμφωνα με τις ιστορικές σου γνώσεις, τι ενδείξεις έχουμε για τα όσα καταλογίζει ο ηγούμενος στους Φράγκους;

Προσπάθησε να φτιάξεις ένα πίνακα με δύο στήλες για να κάνεις διάκριση μεταξύ των ιστορικών και μυθοπλαστικών στοιχείων του κειμένου.

Ιστορικά
στοιχεία

Μυθοπλαστικά
στοιχεία

Κομμένα φτερά

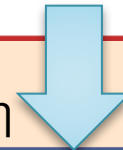

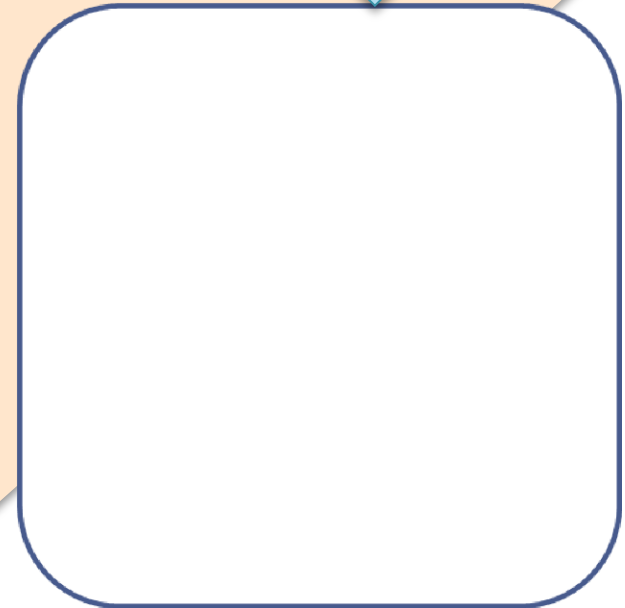
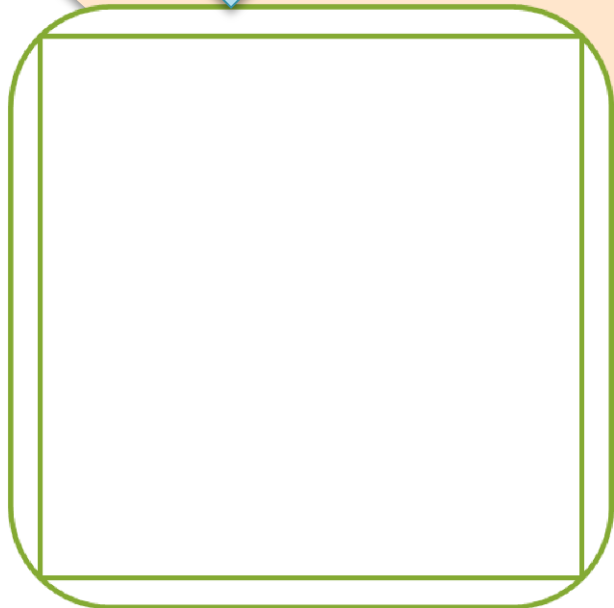
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΗΓΗ

Αφού ακούσετε και δείτε προσεκτικά τους στίχους του τραγουδιού, να εξηγήσετε σε ποια ιστορικά γεγονότα αναφέρεται και να προσδιορίσετε το χρονικό τους πλαίσιο.

Ποια εικόνα του Διγενή δίνεται μέσα από το τραγούδι; Γιατί πιστεύεις ότι ο Διγενής παρουσιάζεται με αυτό τον τρόπο;

Ο Διγενής ψυχομαχεί
Στίχοι, μουσική: Παραδοσιακό, Περιοχή: Κρήτη

Ο ΖΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΗΓΗ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ - Φύλλο Εργασίας
Πίνακας του Γεώργιου Μαργαρίτη (Ίδρυμα Κουτλίδη, Αθήνα)

ΜΕΡΟΣ Α

1. Τι απεικονίζει η εικόνα που βλέπετε;

2. Από τι υλικό μπορεί να είναι κατασκευασμένη;

Πως είναι αποτυπωμένο το τοπίο και η μορφή που εικονίζεται;

3. Ποια συναισθήματα σου προκαλεί η έκφραση του ήρωα;

4. Ποια ιδιότητα θεωρείς πως έχει η μορφή του ήρωα που εμφανίζεται στον πίνακα; Υπάρχει κάποιος συμβολισμός κατά τη γνώμη σου;

ΜΕΡΟΣ Β

Ποια άλλη πηγή πληροφόρησης θα χρησιμοποιούσατε συμπληρωματικά για να εμβαθύνετε περισσότερο στο θέμα με το οποίο καταπιάνεται ο ζωγραφικός πίνακας;

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΗΓΗ

○ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ - Φύλλο Εργασίας

Αφιέρωμα εφημερίδας «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»,
Η Ελλάδα τον 20^ο αιώνα, Η Ελλάδα 1930-40
«Ενθύμιον 1930-1940»

Ποιος έγραψε αυτό το έγγραφο;

Η πηγή γράφτηκε την εποχή που εξιστορείται το γεγονός ή είναι μεταγενέστερη;

Για ποιο σκοπό γράφτηκε το κείμενο;
Υπάρχουν στοιχεία για το συγγραφέα;
Για ποιο λόγο το έγραψε (για να καταγράψει τα γεγονότα, προσωπικό ημερολόγιο, για να ευχαριστήσει ή να τιμήσει κάποιον, κ.ο.κ.)

Τι είδους κείμενο είναι; (καταχώρηση ημερολογίου, επιστολή, επίσημη έκθεση/πρακτικά, απόσπασμα από βιβλίο ιστορίας, βιογραφία, κ.λ.π.)

Περιέχονται λέξεις, φράσεις, συντομογραφίες που δεν κατανοείτε;

Υπάρχουν αναφορές σε ανθρώπους ή γεγονότα που περιέχονται στο κείμενο, τα οποία δεν καταλαβαίνετε;

Είναι αξιόπιστη η περιγραφή που παρουσιάζεται;

Ο συγγραφέας είναι με κάποιο τρόπο προκατειλημμένος;

Συνοψίστε τις απόψεις που διατυπώνει ο συγγραφέας

Γράψτε κάτι που σας έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση από το έγγραφο

Γράψτε μια ακόμα δραστηριότητα που θα κάνατε για να συνδέσετε το περιεχόμενο του κειμένου με την ύλη του μαθήματος στη Στ' τάξη

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΗΓΗ

ο ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ - Φύλλο Εργασίας

Αφιέρωμα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ, Η Ελλάδα τον 20^ο αιώνα, Τεύχος: Η Ελλάδα 1940-1945, σελ. 29 (φωτ. Βούλα Παπαϊωάννου)

ΜΕΡΟΣ Α

1. Μελετήστε τη φωτογραφία για δυο λεπτά και γράψετε τις παρατηρήσεις σας

2. Ποια συμπεράσματα μπορείτε να βγάλετε από τη φωτογραφία;

3. Ποια ερωτήματα σας έρχονται στο μυαλό βλέποντας αυτή τη φωτογραφία;

4. Πού θα μπορούσες να βρεις απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα;

5. Κάτω από ποιες συνθήκες τραβήχτηκε η φωτογραφία;

ΜΕΡΟΣ Β

Εσείς τι θα επιλέγατε να φωτογραφίσετε αν ήσασταν φωτογράφος εκείνη την εποχή;
Δικαιολογήστε την απάντησή σας.